

PREČO JE POTREBNÉ INFORMOVAŤ VEREJNOSŤ

V zmysle § 15 Zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií (ZPH) je povinnosťou prevádzkovateľa podniku, ktorý môže spôsobiť ZPH, aktívne poskytovať informácie verejnosti, ktorá môže byť ZPH dotknutá.

Riziko vzniku závažnej priemyselnej havárie v spoločnostiach SLOVNAFT, a.s. a Zväz pre skladovanie zásob, a.s., je dnes vďaka modernizácii technológií a procesov menšie ako v minulosti. Okrem toho vieme dnes riziko presnejšie pomenovať a presnejšie aj jeho kvalitatívny a kvantitatívny obsah. Vieme, čo je nevyhnutné robiť, aby sme riziko a jeho následky znížili na minimum.

Poznať povahu, pohyb a úniky nebezpečných látok, ktoré môžu vo výnimočných prípadoch ohroziť zdravie obyvateľov, je jedným zo základných práv každého občana.

PREVÁDZKOVATELIA A CHARAKTER PREVÁDZOK

OBCHODNÉ MENO: **SLOVNAFT, a.s.**
SÍDLO: **Bratislava, Vlčie hrdlo**
TELEFÓN: **02/4055 1111**
PRÁVNA FORMA: **akciová spoločnosť**

ORGANIZAČNÁ JEDNOTKA: Terminál Stožok
SÍDLO: Stožok, okres Detva
VEDÚCI: Ing. Ján Urbančok
TELEFÓN: 045/5455 561-2

ORGANIZAČNÁ JEDNOTKA: Útvar Prevádzkovanie produktovodu, prevádzka PS 25 Stožok
SÍDLO: Stožok, okres Detva
VEDÚCI: Ing. Jozef Moravčík
TELEFÓN: 0908/201 041

OBCHODNÉ MENO: **Zväz pre skladovanie zásob, a.s.**
SÍDLO: **Bratislava, Vlčie hrdlo 1**
TELEFÓN: **02/4055 7664**
PRÁVNA FORMA: **akciová spoločnosť**

ORGANIZAČNÁ JEDNOTKA: Prevádzka - Terminál Stožok
SÍDLO: Stožok, okres Detva
VEDÚCI: Ing. Ján Urbančok
TELEFÓN: 045/5455 561-2

V júni 2010 nastala zmena prevádzkovateľa a vlastníka časti technológie Terminálu Stožok zo spoločnosti SLOVNAFT, a.s., na dcérsku spoločnosť Zväz pre skladovanie zásob, a.s.

Zmenou vlastníctva spoločnosti nenastali žiadne zmeny v oblasti technológie (nepribudli žiadne nové technologické zariadenia), v oblasti činnosti spoločnosti alebo v množstvách a charaktere vybraných nebezpečných látok.

Prevádzky SLOVNAFT, a.s. - Terminál Stožok, Prevádzkovanie produktovodu PS 25 Stožok a Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Prevádzka – Terminál Stožok, tvoria jeden ucelený celok v spoločnom areáli v katastrí obce Stožok v okrese Detva medzi riekou Slatina a železničnou traťou Zvolen - Detva.

Informácie o prevádzkach ako aj o termínoch vykonania kontrol v zmysle § 24 Zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií, sú dostupné aj v elektronickej forme na stránke: <https://slovnaft.sk/sk/o-nas/trvalo-udrzatelny-rozvoj/zdravie-a-bezpecnost/informovanie-verejnosti-o-moznom-ohrozeni/>

POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ V PRÍPADE OHROZENIA

VŠEOBECNÉ TIESŇOVÉ TELEFÓNNE ČÍSLO
(integrováný záchranný systém):

112

TERMINÁL OHLASOVŇA POŽIAROV:

045/5455 556

HLAVNÁ PREVÁDZKOVÁ ČINNOSŤ

SLOVNAFT, a.s. - Terminál Stožok, Prevádzkovanie produktovodu PS 25 Stožok a Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Prevádzka – Terminál Stožok zabezpečujú príjem a skladovanie motorových palív (motorová nafta a automobilový benzín) do veľkokapacitného nádržového bloku a ich plnenie do železničných cistérien. Technologický proces zahŕňa aj nevyhnutnú manipuláciu a prípravu na expedíciu tovaru zmluvným partnerom a odberateľom. Produkt sa do prevádzok dopravuje produktovodným potrubným systémom a železničnou dopravou. PS 25 Stožok je súčasťou produktovodného systému SR, ktorý zabezpečuje prepravu motorových palív z rafinérie SLOVNAFT, a.s., Bratislava, do jednotlivých distribučných skladov. Je koncovou stanicou produktovodného systému SR.

Počas prevádzky, aj napriek spoľahlivej technológii s vysokou úrovňou signalizačného a zabezpečovacieho vybavenia, sa nedá úplne vylúčiť riziko požiaru alebo výbuchu. V dôsledku takejto závažnej priemyselnej havárie by sa do ovzdušia dostali zdraviu škodlivé produkty – výpary nebezpečných látok, splodiny horenia. Pri vyššej koncentrácii by mohli spôsobiť zamorenie ovzdušia v okolí areálu a poškodiť zdravie obyvateľstva.

ZARADENIE A KONTROLA PODNIKU PODĽA ZÁKONA Č. 128/2015 Z.Z.

Na základe zákona č. 128/2015 Z. z. prevádzky prehodnotili množstvá nebezpečných látok (NL) a príslušnému Okresnému úradu v sídle kraja predložili aktualizované Oznámenie. Prevádzky sú zaradené do kategórie B a majú vypracované tieto dokumenty:

- ✓ Bezpečnostnú správu
- ✓ Vnútorný havarijný plán
- ✓ Podklady na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva
- ✓ Program prevencie
- ✓ Bezpečnostný riadiaci systém

Uvedené dokumenty obsahujú technické, riadiace a prevádzkové informácie o rizikách podniku kategórie B a opatrenia na ich vylúčenie alebo zníženie. Jedna kópia týchto interných dokumentov je uložená v prevádzkovej budove u vedúceho terminálu, ktorý je oprávnený sprístupniť ich na prípadné nahliadnutie so zreteľom na zachovanie obchodného tajomstva.

Kontrolu dodržiavania zákona vykonáva v pravidelných, legislatívou stanovených termínoch Slovenská inšpekcia životného prostredia spoločne so zástupcami Inšpektorátu práce, Hasičského a záchranného zboru, Okresného úradu, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŽP), Okresného úradu, odbor krízového riadenia a Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

TÁTO KOMPLEXNÁ KONTROLA JE ZAMERANÁ PREDOVŠETkým NA:

- ✓ plnenie opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP),
- ✓ prevádzkovú spoľahlivosť technických zariadení, ktoré majú vplyv na prevenciu havárií,
- ✓ plnenie opatrení na ochranu zdravia pri práci s chemickými látkami,
- ✓ zabezpečenie povinností súvisiacich s Civilnou ochranou obyvateľstva,
- ✓ plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi,
- ✓ plnenie opatrení na ochranu životného prostredia.

SLOVNAFT, A.S., A ZVÄZ PRE SKLADOVANIE ZÁSOB, A.S., INFORMUJÚ VEREJNOSŤ

Čo robiť v prípade ohrozenia priemyselnou haváriou, v zmysle Zákona č. 128/2015 Z.z. **OBJEKT STOŽOK**

Slovnaft

CHARAKTERISTIKA EVIDOVANÝCH NEBEZPEČNÝCH LÁTOK

AUTOMOBILOVÝ BENZÍN

Bezohľadný automobilový benzín patrí medzi látky nebezpečné a jedovaté, pri nadýchaní pár a prípadnom požití škodí zdraviu. Je to silne prchavá kvapalina, dráždi nielen pokožku, s ktorou príde do styku, ale aj sliznice a oči. Pary benzínu pôsobia narkoticky, podľa intenzity inhalácie výparov benzínu môže mať postihnutý bolesti hlavy, závrat, pocity opitosti, poruchy zažívacích orgánov, črevné a žalúdočné ťažkosti, môže zvracať.

MOTOROVÁ NAFTA

Je nebezpečná a zdraviu škodlivá látka pri nadýchaní pár a pri požití. Dráždi pokožku, ktorou sa vstrebáva. Pary pôsobia narkoticky, dráždia sliznice a oči.

Nebezpečné látky automobilový benzín a motorová nafta sú horľavé kvapaliny, ich pary so vzduchom tvoria zápalnú alebo výbušnú zmes. Tieto látky sú škodlivé pre životné prostredie.

OCHRANA PRED NEBEZPEČNÝMI LÁTKAMI

Okamžite treba opustiť ohrozený priestor. Ak nie sú po ruke ochranné masky, chráňte si dýchacie cesty vreckovkou (uterákom, handričkou) namočenou vo vode.

VŽDY PLATÍ, ŽE:

- ✓ ochranná maska a jej náhrada slúži iba k úniku z ohrozeného priestoru,
- ✓ nebezpečná látka sa pri výrone šíri v smere vetra,
- ✓ smer úniku z ohrozeného priestoru je kolmo na smer vetra,
- ✓ smer vetra možno určiť napríklad zdvihnutím navlhčeného prsta nad hlavu.

POVINNOSTI ORGANIZÁCIE PRI RIEŠENÍ MIMORIADNYCH UDALOSTÍ

V PRÍPADE VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI (MU) JE ORGANIZÁCIA POVINNÁ:

- ✓ organizačne zabezpečiť v čo najkratšom časovom limite likvidáciu MU, bezpečnosť zamestnancov v celom podniku a ďalšiu bezpečnú prevádzku výrobného zariadenia,
- ✓ zabezpečiť vyznenie a varovanie bezprostredne ohrozeného obyvateľstva v okolí areálu.

OPATRENIA PREVÁDZKOVATEĽA NA MINIMALIZÁCIU NÁSLEDKOV ZPH

Vnútroň haviarjny plán stanovuje postup základných a ostatných zložiek záchranného systému v súčinnosti s integrovaným záchranným systémom a orgánmi miestnej a štátnej správy pri realizácii záchranných, lokalizačných a likvidačných prác a opatrení na ochranu obyvateľstva v oblasti ohrozenia po vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Eliminovanie následkov potenciálnej závažnej havárie, alebo aspoň ich obmedzenie na najnižšiu možnú mieru, je pri včasnom spozorovaní zaistené zásahom hasičskej jednotky sídliacej v objekte prevádzok a dostatočnou kapacitou ľudských, vonkajších a materiálnych zdrojov.

ĽUDSKÉ ZDROJE:

Zmluvne zabezpečený závodný hasičský zbor (ZHZ) disponuje odborne spôsobilými a vycvičenými zamestnancami zaradenými do družstva v počte 1+4 na zmenu. Na pracoviskách sú vškolení zamestnanci do protipožiarneho hľadok.

VONKAJŠIE ZDROJE:

V zmysle Požiarneho poplachového plánu územného obvodu (podľa § 36 vyhl. MV SR č. 611/2006 Z.z.) sa v prípade rozsiahlejšieho požiaru počíta s nasadením hasičských jednotiek, ktoré sústreďuje a nasadzuje Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (HaZZ).

MATERIÁLNE ZDROJE:

Na likvidáciu ZPH je ZHZ vybavený potrebnou technikou, vecnými prostriedkami a látkami na hasenie (penidlá, prášok), sorpčnými látkami a prostriedkami na zdoľovanie havárií. Signalizačné poplašné a výstražné systémy lokalizované v areáli možno rozdeliť na:

- ✓ automatické hlásiče požiaru,
- ✓ plynové detekčné systémy,
- ✓ systém merania a regulácie,
- ✓ elektronické zabezpečovacie systémy.

EKONOMICKÉ ZDROJE:

Finančné prostriedky v rámci poistenia podniku pre prípad havárie.

SPÔSOB VAROVANIA OBYVATEĽSTVA PRI VZNIKU ZPH A POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ

O vzniku závažnej priemyselnej havárie v areáli a následnom úniku nebezpečných látok do ovzdušia, ktoré môžu ohroziť zdravie a životy obyvateľov, životné prostredie a majetok, budú občania vyznení varovným tónom sirény.

Signál je vyhlasovaný **2-minútovým kolísavým tónom** elektronických sirén, po ktorom bezprostredne nasleduje hovorená informácia o druhu nebezpečenstva. Výstrahu je ďalej možné vyhlásiť vnútroňým rozhlasovým vysielaním a vysielaním mestského a obecného rozhlasu, s doplnenými pokynmi a informáciami pre obyvateľstvo. V prípade zlyhania varovného signálu sirény alebo rozhlasového vysielania, budú obyvateľov dotknutých obcí informovať zložky ministerstva vnútra pomocou megafónov.

Funkčnosť sirén je pravidelne skúšaná každý vždy druhý piatok v mesiaci.

ĎALŠIE SIGNÁLY:

Tón sirény **6-minútový stály** – ohrozenie vodou
Tón sirény **2-minútový stály** – koniec ohrozenia

ČO ROBIŤ V PRÍPADE VZNIKU ZPH

ODPORUČANÝ SPÔSOB SPRÁVANIA OBČANOV

Keď zaznie varovný signál sirény (teda ak nejde o bežnú skúšku funkčnosti, ktorej interval a druh signálu je popísaný vyššie), možno predpokladať, že došlo k závažnej mimoriadnej udalosti, s následkom ohrozenia zdravia a života občanov, životného prostredia, zvierat a majetku. Zvýšte pozornosť, pretože po zaznení sirény budú nasledovať informácie o konkrétnom druhu mimoriadnej udalosti a odporúčanom správaní obyvateľstva.

VŠEOBECNE PLATNÉ POKYNY

- ✓ Snažte sa zachovať pokoj, konať s rozvahou, nepodliehať panike
- ✓ Treba sa riadiť pokynmi pracovníkov záchranných zložiek, orgánov samosprávy a štátnej správy
- ✓ Ak ste pokyny nedostali, boli neúplné, alebo vám boli nejasné, volajte na tiesňové číslo 112 (integruje linky 150, 155, 158) alebo terminál 045/5455 556
- ✓ Je vašou povinnosťou varovať ostatné ohrozené osoby
- ✓ Usilujte sa chrániť podľa jednotlivých typov havárie seba a podľa možností a schopností i ďalšie osoby
- ✓ Okamžite opustite ohrozený priestor, ak je to možné
- ✓ Pred odchodom z objektu ukončíte činnosť s otvoreným ohňom, vypnite elektrické a plynové spotrebiče

POSTUP PODĽA JEDNOTLIVÝCH TYPOV HAVÁRIE

V PRÍPADE POŽIARU:

- ✓ urýchlene opustite miesto požiaru a nezdržujte sa v ohrozenom priestore, vyhľadajte úkryt v budovách, uzatvorte okná a dvere,
- ✓ vypnite ventiláciu a vyčkajte na ďalšie pokyny kompetentných orgánov,
- ✓ zavolajte Integrovaný záchranný systém (112), v termináli 045/5455 556.

PRI ÚNIKU NEBEZPEČNEJ LÁTKY:

- ✓ podľa možnosti zotrvať doma, prípadne vojdite do najbližšej budovy a zotrvať v miestnosti odvrátenej od smeru vetra a s čo najmenším počtom okien,
- ✓ uzatvorte všetky dvere, okná, vypnite ventiláciu a klimatizáciu,
- ✓ sledujte vysielanie miestneho rozhlasu a iných masovokomunikačných prostriedkov,
- ✓ zachovajte pokoj, neopúšťajte ochranné priestory do času vydania pokynov na ich opustenie,
- ✓ zbytočne nezaťažujte telefónne siete.

PO VÝBUCHU:

- ✓ nezdržujte sa v bezprostrednej blízkosti miesta vzniku havárie a urýchlene odíďte do bezpečnej vzdialenosti,
- ✓ ukryte sa v budovách a uzatvorte okná a dvere, ventilačné otvory,
- ✓ čakajte na ďalšie pokyny záchranných zložiek a kompetentných orgánov.

PRVÁ POMOC

Prvá pomoc je prvá služba alebo ošetrovanie poskytnuté zranenej osobe pred príchodom sanitky, alebo kvalifikovaného odborníka. Správne poskytnutá prvá pomoc pomôže zachrániť život, zabrániť zhoršeniu zdravotného stavu a urýchliť zotavenie.

AKO POSTUPUJEME:

- ✓ bez ohrozenia vlastného života sa pokúsime zistiť, čo sa stalo,
- ✓ postihnutú osobu čo najrýchlejšie vyvedieme z ohrozeného priestoru,
- ✓ ak postihnutá osoba nie je pri vedomí, začneme s resuscitáciou (oživovaním),
- ✓ po obnovení základných životných funkcií upokojíme postihnutého, zabezpečíme mu pokoj a teplo v polosedie,
- ✓ privoláme zdravotnú záchrannú službu a pomáhamo zabezpečiť prepravu postihnutého na odborné lekárske ošetrovanie.

AKÉ POTREBUJEME VYBAVENIE:

- ✓ súpravu prvej pomoci,
- ✓ ak nie je k dispozícii súprava prvej pomoci, je nutné využiť všetky vhodné dostupné prostriedky a improvizovať.

JE DÔLEŽITÉ BYŤ INFORMOVANÝ

Informácia, ktorú týmto poskytujeme obyvateľstvu dotknutých obcí, je poučením o možných rizikách a zásadách ako sa zachovať a konať v prípade, keby nastala taká porucha na niektorom technologickom zariadení prevádzok, ktorá by sa mohla prejaviť aj mimo ich hraníc a spôsobiť v okolí závažnú priemyselnú haváriu.

Vychádzame zo zásady, že čím viac bude obyvateľstvo dotknutých obcí vedieť, tým lepšie bude pripravené čeliť prípadným rizikám a prispievať tak k zlepšeniu svojej bezpečnosti.

Informácie o prevádzkovateľoch podnikov kategórie „A“ aj „B“ je tiež možné nájsť na stránkach Informačného systému prevencie závažných priemyselných havárií <http://charon.sazp.sk/SevesoPublic/>

